

PASIŪLYMAI DĖL PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMO IR KEITIMO

2016 m. gegužės 25 d.

Pasiūlymus dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir (ar) keitimo teikianti institucija:	LR švietimo ir mokslo ministerija
Veiksmų programos prioriteto numeris ir pavadinimas:	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioritetas „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“
Veiksmų programos konkrečiau uždavinių numeris ir pavadinimas:	9.3.3 „Sustiprinti viešojo sektoriaus tyrėjų gebėjimus bei pajėgumus vykdyti aukšto lygio MTEP veiklas“
Veiksmų programos įgyvendinimo priemonės (toliau – priemonė) kodas ir pavadinimas:	09.3.3-ESFA-K-733 „Mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imliose įmonėse“
Priemonei skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma, mln. Eur:	2,9 mln. Eur
Pagal priemonę remiamos veiklos:	Mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imliose įmonėse.
Pagal priemonę remiamos veiklos arba dalis veiklų bus vykdomos:	Stebėsenos komiteto pritarimas nereikalingas, nes: ☒ veiklos bus vykdomos Lietuvoje (arba ES šalyse, kai projektai finansuojami iš Europos socialinio fondo); ☐ apribojimai veiklų vykdymo teritorijai netaikomi.
Projektų atrankos būdas (finansavimo forma finansinių priemonių atveju):	☐ Valstybės projektų planavimas ☐ Regionų projektų planavimas ☒ Projektų konkursas ☐ Tęstinė projektų atranka ☐ Finansinė priemonė

<p>Teikiamas tvirtinti: X SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p>	<p>X Nustatymas ☐ Keitimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>1. Projektai turi atitikti Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2016–2020 metų veiksmų plano, patvirtinto 2016 m. kovo 17 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-204 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2016–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“, nuostatas.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p>Būtina įsitikinti, kad projekto veiklos ir pareiškėjas atitinka Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2016–2020 metų veiksmų plano, patvirtinto 2016 m. kovo 17 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-204 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2016–2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“, 2.1.3.8 papunktyje nurodytą veiksmą ir prie veiksmo nurodytą pareiškėją.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2016–2020 metų veiksmų planas pasirinktas todėl, kad yra vienintelis strateginis dokumentas, nustatantis valstybės strategines veiklos kryptis studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros srityse ir atitinkantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316, 66.2 punkto nuostatas. Atsižvelgiant į tai, kad 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programoje numatyta, kad 9.3.3 konkrečiau uždavinio intervencijos bus skirtos mokslininkų ir tyrėjų gebėjimų tobulinimui, o minėtame plane numatytas veiksmas „remti tyrėjų įsidarbinimą mokslui imliose įmonėse“, galima teigti, kad projektų atrankos kriterijus prisidės prie to, kad būtų atrinkami projektai, labiausiai</p>

	<p>prisidedantys prie veiksmų programos 9.3.3 konkrečiau uždavinio „Sustiprinti viešojo sektoriaus tyrėjų gebėjimus bei pajėgumus vykdyti aukšto lygio MTEP veiklas“ įgyvendinimo t. y. leis efektyviai didinti mokslininkų ir tyrėjų kvalifikaciją vykdant mokslinius tyrimus įmonėse.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p> <p>☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p>☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p>	<p>☒ Nustatymas</p> <p>☐ Keitimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>2. Projektas prisideda prie Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“, nuostatų ir bent vieno šioje programoje nustatyto prioriteto veiksmų plano.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p>Vertinama, ar projektas prisideda prie Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos ir atitinka bent vieno konkrečiau prioriteto veiksmų plane nustatytą bent vieną prioriteto teminį specifiškumą. Balas teikiamas tiems projektams, kurie prisideda prie Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos nuostatų ir bent vieno šioje programoje nustatyto prioriteto veiksmų plano.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programoje teigiama, kad konkretus uždavinys 9.3.3 gali prisidėti prie mokslo pasirengimo vystyti sumanosios specializacijos strategijoje identifikuotas technologijas ir procesus, bei įgyvendinti aukšto lygio MTEP veiklas. Sumanosios specializacijos strateginis tikslas – MTEP ir inovacijų sprendimais didinti didelės pridėtinės vertės, žinioms ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgai imlių ekonominių veiklų įtaką šalies BVP ir struktūriniam ūkio pokyčiams.</p>

	Kadangi šios priemonės pareiškėjai yra žinioms imlios labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, šis kriterijus turėtų padėti įgyvendinti sumanios specializacijos tikslą. Taip pat šiuo kriterijumi skatinama, kad mokslininkai ir kiti tyrėjai keltų kvalifikaciją sumanios specializacijos kryptyse.
Teikiamas tvirtinti: ☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS	☒ Nustatymas ☐ Keitimas
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	3. Pareiškėjas turi MTEPI projektų įgyvendinimo patirties.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Siekiant paskatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, aukštesnis įvertinimas suteikiamas tiems projektams, kurių pareiškėjai įgyvendino verslo ir (ar) mokslo bendradarbiavimo MTEP projektus ir (ar) bendrus projektus su mokslo ir studijų įstaigomis ir (ar) projektus su tarptautiniais partneriais. Vertinama tik pareiškėjo turima patirtis. Didesnis balas teikiamas tiems projektams, kurie įgyvendino daugiau minėtų projektų.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	Prioritetinis kriterijus nustatytas norint įsitikinti, kad projektus vykdys MTEP projektinės patirties turintys pareiškėjai. Taikant šį kriterijų finansavimas bus prioriteto tvarka teikiamas toms žinioms imlioms įmonėms, kurios domisi verslo, mokslo naujovėmis bei dalyvauja įvairiose projektinėse veiklose. Tuo būdu bus atrinkti projektai, kuriuose įdarbintas mokslininkas ar kitas tyrėjas galės labiau pakelti kvalifikaciją.
Teikiamas tvirtinti: ☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS	☒ Nustatymas ☐ Keitimas

Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	4. Ne mažiau kaip 10 proc. etatų įmonėje yra skirti mokslininkams ir kitiems tyrėjams.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Paraiškos pateikimo metu ne mažiau kaip 10 proc. etatų (bent pusę metų iki paraiškos pateikimo dienos) įmonėje yra skirta mokslininkams ir kitiems tyrėjams. Turi būti įvertinta, kiek procentų visų pilnų etatų įmonėje sudaro etatai skirti mokslininkams ir kitiems tyrėjams. Aukštesnis balas teikiamas, jei įmonėje yra didesnis nei 10 procentų mokslininkų ir kitų tyrėjų etatų skaičius. Kriterijus taikomas tik paraiškos vertinimo metu.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	Kadangi priemonė skirta žinioms imlioms įmonėms, jose turi dirbti mokslininkai ir (ar) kiti tyrėjai, kurie kuria naujus produktus ar vykdo veiklas, susijusias su MTEPI. Šiuo kriterijumi taip pat yra skatinama, kad kuo daugiau mokslininkų ir kitų tyrėjų dirbtų žinioms imliose įmonėse, kuriose vykdomas MTEPI. 10 proc. riba pasirinkta todėl, kad pareiškėjai yra ir labai mažos įmonės, turinčios nedaug darbuotojų. Nustatytas kriterijus padės atrinkti projektus, kurių pareiškėjai yra žinioms imlios įmonės ir kuria darbo vietas mokslininkams ir kitiems tyrėjams. Tai padės užtikrinti tikslingą priemonei skirtų lėšų panaudojimą.
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	5. Projektas prisideda prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Vertinant paraiškas balas bus suteikiamas, jei: - Projektas prisideda prie horizontaliojo principo Moterų ir vyrų lygybės įgyvendinimo, jei įmonėje įdarbinant mokslininkus ir kitus tyrėjus atsižvelgiama į lyčių pusiausvyrą įmonėje. Laikoma, kad įmonėje įdarbinant mokslininkus ir kitus tyrėjus atsižvelgiama į lyčių pusiausvyrą įmonėje, jei iš visų iki paraiškos pateikimo įmonėje dirbančių mokslininkų ir kitų tyrėjų ne mažiau nei 40 proc. yra vienos lyties atstovai analogiškose pareigose tokiose kaip: įmonėje dirbantys (a) mokslininkai, (b) tyrėjai, neturintys mokslo laipsnio, (c) technikai ir kiti pagalbinajai darbuotojai (konstruktoriai, inžinieriai, vykdančios technologines plėtros veiklas ir pan.); - Projektas prisideda prie horizontaliojo pincipo Nediskriminavimas įgyvendinimo, jei įmonė sudaro palankias sąlygas įsidarbinti žmonėms su negalia. Laikoma, kad įmonė sudaro palankias sąlygas įsidarbinti žmonėms su negalia, jei įmonė yra įdarbinusi ar projekto metu planuoja įdarbinti neįgalų mokslininką ar tyrėją ne mažiau kaip 0,25 etato. Už kiekvieną iš dviejų kriterijaus vertinimo aspektų suteikti balai sumuojami.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	Siekama, kad projektai prisidėtų prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo:

1) Šiuo kriterijumi siekiama prisidėti prie moterų ir vyrų lygių galimybių moksle skatinimo: mažinant moterų ir vyrų atlyginimų skirtumą, skatinant vienodą požiūrį į moteris ir vyrus darbo rinkoje, vienodą pripažinimą ir vertinimą, mažinant darbo rinkos sektorinę ir profesinę atskirtį pagal lytį, kaip rekomenduoja 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 11 skirsnio „Horizontalieji principai“ 11.3 „Moterų ir vyrų lygybė“ dalis.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-1265 patvirtintos „Rekomendacijos lygioms vyrų ir moterų galimybėms Lietuvos mokslo ir studijų institucijose užtikrinti“. Minėtų Rekomendacijų II skyriaus 9 punkte apžvelgiama lygių galimybių moksle situacija Lietuvoje 2013 metų duomenimis: „*Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje 2013 metais tarp tyrėjų, turinčių mokslo laipsnį, mažiausiai moterų buvo technologijos mokslų srityje (29 procentai) ir fizinių mokslų srityje (33 procentai), mažiausiai vyrų buvo gamtos mokslų srityje (37 procentai) ir socialinių mokslų srityje (40 procentų).*“

Pagal MOSTA 2015 m. atliktą Lietuvos mokslo būklės apžvalgą, Lietuva užima 2 vietą ES pagal moterų tyrėjų dalį, palyginti su visais tyrėjais (LT – 52 proc., ES – 33,2 proc.). Apžvalgoje teigiama, kad nors bendrieji skaičiai rodo gerą lyčių lygybės MTEP situaciją Lietuvoje, tačiau įvairiuose sektoriuose, mokslo srityse ar pagal einamas pareigybes ji gana skiriasi. Moterų, įgijusių mokslo laipsnį, dalis pagal mokslo sritį 2014 m.: Humanitariniai mokslai – 61,8 proc., Technologijos mokslai – 32 proc., Fiziniai mokslai – 50,8 proc., Biomedicinos mokslai – 71,8 proc., Žemės ūkio mokslai – 78,3 proc. Be to, labai skiriasi ir moterų einamos mokslinės pareigybės. Matyti, kad kuo aukštesnė pareigybė, tuo mažiau ją einančių moterų. Moterų asistenčių yra 63 proc., o profesorių – tik 34 proc. Tarp jaunesniųjų mokslo darbuotojų moterų yra 56 proc., o vyriausiųjų mokslo darbuotojų – 25 proc.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus argumentus, šiuo prioritetiniu kriterijumi skatinama įmonėse siekti skirtingų lyčių mokslininkų ir kitų tyrėjų pusiausvyros. Tokiu būdu turėtų būti užtikrinamas vienodas požiūris į skirtingų lyčių darbuotojus, užtikrinamas vienodas atlyginimas nepriklausomai nuo lyties. Tose įmonėse, kur moterų arba vyrų mokslininkų ir kitų tyrėjų – moterų ir vyrų – santykis yra tarp 40 ir 60 proc. laikoma, kad toks lyčių santykis yra natūralus ir vertinama, kad mokslininkų ar tyrėjų, nesvarbu moterų ar vyrų, įdarbinimas įmonėje lyčių pusiausvyros ir Moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimo siekiams neprieštarauja.

2) Taip pat siekiama prisidėti prie horizontaliojo principo Nediskriminavimas įgyvendinimo. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 11 skirsnio „Horizontalieji principai“ 11.2 „Lygios galimybės ir nediskriminavimas“ dalis, rekomenduoja ugdyti pažeidžiamiausių visuomenės grupių motyvaciją, gebėjimą dalyvauti visuomenėje ir darbo rinkoje. Atsižvelgiant į planuojamų finansuoti projektų specifiką (įdarbinami mokslininkai ir kiti tyrėjai), iš pažeidžiamiausių grupių išskirti neįgalieji, kadangi mokslininkai ir tyrėjai gali turėti fizinę negalią ir dėl jos būti diskriminuojami darbo rinkoje.

Nustatytas kriterijus padės atrinkti projektus, kurie prisideda prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo. Juo siekiama paskatinti sąmoningai prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo prisidedančius pareiškėjus, kurie sudarys galimybę vienodomis sąlygomis kelti kvalifikaciją visiems mokslininkams ir kitiems tyrėjams nediskriminuojant jų dėl lyties ar neįgalumo.

Švietimo ir mokslo viceministrė
(ministerijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

Svetlana Kauzoniene
(vardas ir pavardė)